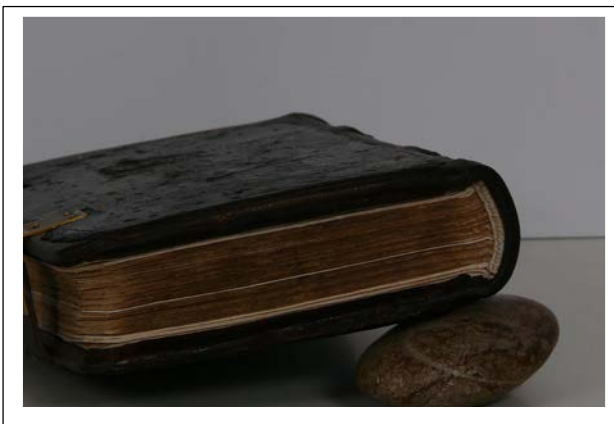

Sárospataki Református Kollégium
Sárospatak, Rákóczi út 1.

Beszámoló
az alábbi 3 kötet restaurálásáról

Az **SS. 244/ab. jelzetű, Ordinarius Strigonien /Kolligátum (Velence, 1509.) kötet** restaurálása a fotódokumentáció elkészítésével kezdődött. A portalanítás és óvatos száraz tisztítás után ellenőriztük a kötet lapszámozását majd a kötetet szétszedtük és a lapjait mostuk, folttisztítottuk és utántenyeztük. A javításokat kézi javítással végeztük japán papír, merített papír és glutofix használatával. Az előzékeket és a hiányos íveket merített papírral pótoltuk és egészítettük ki. Az eredeti technika szerint fűztük fel az íveket 2 bőr bordára és ezzel egyidőben az oromszegő alapokat is elkészítettük. A fatáblákat fertőtlenítettük és kiegészítettük. A kötetet rekonstruáltuk új félbőr felhúzással és bőr alapótlással. A bőrt konzerváltuk. Fotódokumentációt készítettünk a restaurálás utáni állapotról. A kötetet Mezeiné Victor Erzsébet restaurálta.

A kötet restaurálás előtt és után

ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.
1088 Budapest, Üllői út 2-4. I. emelet 1.
Tel./fax: 36-1/306-4574

ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.
1088 Budapest, Üllői út 2-4. I. emelet 1.
Tel./fax: 36-1/306-4574

Az RR 646. jelzetű, Szatmárnémethi Mihály: **Igasság Próba** kövének Nyert Peri (S.-Patak, 1669.) kötet restaurálása a fotódokumentáció elkészítésével kezdődött. A portalanítás és óvatos száraz tisztítás után ellenőriztük a lapszámozást. A kötetet ívekre bontottuk, a lapokat mostuk, folttisztítottuk és utáneyveztük. A javításokat kézi javítással végeztük japán papír, merített papír és glutofix használatával. A hiányzó lapokat és az előzék részeket merített papírral pótoltuk. Az íveket az eredeti technika szerint fűztük fel 2 kender bordára. A borító pergament tisztítottuk, a sérüléseket megtámasztottuk és megkasíroztuk japán papírral, A kötetet rekonstruáltuk új pergamen alapótlással. A további tároláshoz vékony védőtokot készítettünk. Fotódokumentációt készítettünk a restaurálás utáni állapotról. A kötetet Berényi Katalin restaurálta.

A kötet restaurálás előtt és után

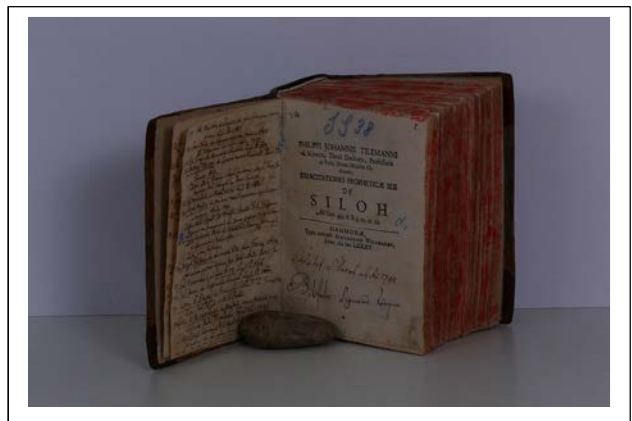
ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.
1088 Budapest, Üllői út 2-4. I. emelet 1.
Tel./fax: 36-1/306-4574

Az **SS. 38. jelzetű, Filemann Joh. Phil. : Exereitationes Propheticae, Sex de Siloh ad Gen. 49.8-12., Collectio Bikfalviana /Kolligátum (Hannover, 1685.)** kötet restaurálása a fotódokumentáció elkészítésével kezdődött. A portalanítás és óvatos száraz tisztítás után ellenőriztük az egyes részeket és a lapszámozásokat. A kötetet íveire bontottuk és mostuk, a régi javításokat leválasztottuk és utántenyeztük. A javításokat kézi javítással végeztük japán papír, merített papír és glutofix használatával. Az íveket az eredeti technika szerint fűztük fel 3 befűrészelt bordára. Kornak megfelelő semleges oromszegőt készítettünk. A kötést rekonstruáltuk új félbőr felhúzással elnyíló gerincrésszel, hogy jobban nyíljon a kötet és bőr alápótlással. A bőrt konzerváltuk. Fotódokumentációt készítettünk a restaurálás utáni állapotról.

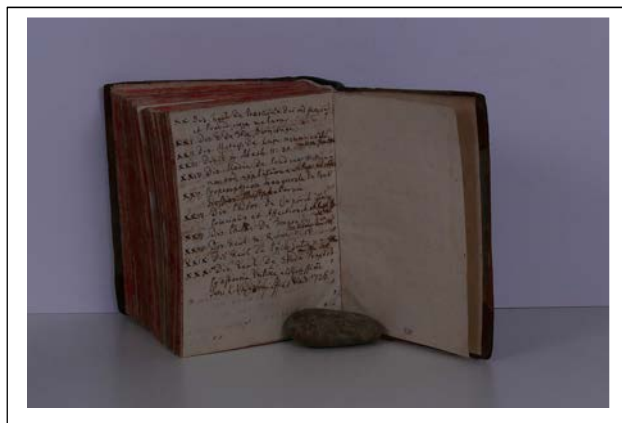
A kötetet Mezeiné Victor Örzse restaurálta.

A kötet restaurálás előtt és után

ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.
1088 Budapest, Üllői út 2-4. I. emelet 1.
Tel./fax: 36-1/306-4574

Budapest, 2014. június 10.

Gy. Molnár Kerstin

ArchivArt
Könyvrestaurátor Műhely Kft.
1088 Budapest, Üllői út 2-4.
Cégjegyzékszám: 01-09-685003
Adószám: 11954501-2-42
K&H 10201006-50087963-00000000

Gy. Molnár Kerstin
ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.
szakmai vezető

1. *Ordinarium ecclesiae Strigoniensis.*

Incipit obsequiale seu baptismale fm choral me ecclie Strigonie. /Velece, 1508./

A 2 könyvből álló, (108 + 53) 161 lapos 18 x 12 cm-es misekönyv az esztergomi római katolikus egyházmegye istentiszteleti rendtartását tartalmazza.

A mű az esztergomi római katolikus liturgia különös ritkaságaként számon tartott, sajátosan eredeti dokumentuma. A könyvnyomtatás hőskorában készült, s érdekes lenyomata a kézírásos könyv és a nyomtatvány, azon belül is a modern könyv irányába fejlődő könyvkultúrának. Találunk a szöveg mellett a margón lapszéli jegyzeteket, valamint a hátlap versoján több kéz írásától származó latin bejegyzéseket.

2. *Szathmárnémethi Mihály: Igazság próba kövének nyert peri, melyben újonnan a' reformata ecclesiának a' római apostali hiten fundált ecclésiával való edgyessége erőssitetik-meg, s-a' pápista ecclésiának penig azzal való ellenkezése s ujsága most-is (s-az gönczi chronicából -is) megmutattatik, mellyeknek deliberatuma a' szent Pál igazság proba köve ellen erigált cassai Új-proba köellen ki-adattatik Nemethi Mihály, azon igaz apostali hiten épült római ecclésiának edgyik alázatos tanítója által. /Patak/ MDCLXIX.*

A jezsuita Sámbar Mátyás „A régi keresztény hitnek igaz próbaköve” – címmel 1669-ben Kassán megjelent támadására a személyes érintettség okán, egy hét múlva válaszolt a szerző Sárospatakon nyomtatott könyvecskéjével. A szerző tekintélye, a mű ritkasága, teológiai, egyház-, és művelődéstörténeti jelentősége miatt válogatták korábban könyvtárunk legbecsesebb darabjai közé.

3. *Collectio Bikfalviana 1652-1724.*

A gyűjtőkötet az elnevezését a feltételezett adományozó – *Bikfavi Zsigmond* – nyomán nyerhette. A gyűjtemény legkorábbi értekezése (1652) *Tarpai Szilágyi Andrásé*, aki debreceni diákként Hollandiában folytatta tanulmányait, s hazatérve Nagyváradon tanított, majd Sárospatakon, Ungváron és Fogarason végzett lelkipásztori szolgálatokat. A legkésőbbben (1724) készült munka *Kézdivásárhelyi Matkó Istváné* (Kézdivásárhely, 1625 – Kolozsvár, 1693), aki erdélyi tanulmányok és tanítóskodást követően, mint lelkipásztor, fejedelmi utasításra Karánsebesen románul hirdette az igét az ottani románoknak, majd Radnóton, Szamosújvárott, Felsőbányán, Zilahon, Tordán és Kolozsvárott lelkipásztorkodott, ahol a kalotai esperes tisztét is betöltötte. Hitvitázó és hitépítő írásai ismereteseek.

A kolligátum egy „40 kötetes kis könyvtár” az időszerű műveknek a 17. században is jelentős, a művelődéstörténeti, irodalomtörténeti adalékaival pedig napjainkban az egyik egyedülálló gyűjteménye a 17-18. századi hazai és európai szellemi építkezésnek.

A könyvek restaurálását fontosnak tartottuk egyrészt azért, hogy ez által értékeinket megóvjuk, másrészt, hogy a hazaérkezett, felújított könyveket ez után rendelkezésére tudjuk bocsátani főleg azon kutatók számára, akik, a könyvnyomtatás történetével, katolikus liturgiával, protestáns-katolikus hitvitákkal és református teológiai kérdésekkel foglalkoznak.

Kiss Endre József
könyvtárigazgató